

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemán velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniske ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniskih ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 122.

V Ljubljani, v sredo 1. junija 1887.

Letnik XV.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEČ“,

edini katoliško-konservativni slovenski dnevnik

velja za Ljubljano pri opravništvu ali v „Katol. Bukvarni“ prejemán:

Za celo leto predplačan	12 gl.
„ pol leta	6 „
„ četrt leta	3 „
„ jeden mesec	1 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejemán za vse avstrijske dežele pa velja:

Za celo leto predplačan	15 gl. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Opravništvo „Slovenca“.

Rimsko vprašanje.

Večkrat smo že imeli priliko objaviti na tem mestu, da se vedno bolj množe glasovi veljavnih mož v Italiji, naj država sklene mir s papežem. In to željo goje sv. oče sami. V zadnjem konzistoriji 23. t. m. so sv. oče nagovorili zbrane kardinale in škofo. Gledé Italije glasi se nagovor: „Bog daj, da vedna želja, skleniti mir, ki ga želimo vsem narodom, koristi tudi Italiji. Tù živi narod, ktereга je Bog tako ozko zvezal z rimskim papeštvom in do ktereга nam že narava sama priporoča posebno ljubezen. Kakor smo že večkrat rekli, želimo že dolgo in srčno, da se pomirijo vsi Italijani in konečno končá nesrečni prepír med državo in rimskim papežem, toda ne na škodo pravicam sv. stola. Teh pravic ni toliko žalil italijanski narod, temveč zarote skrivnih zvez. Reči hočemo, da je edina pot do sprave, ako rimski papež ni od nobene oblasti odvisen in ima popolno in pravo prostost,

kakor tirjajo vse pravice. Ako se prav presodi, Italija bi ne imela škode, marveč veliko pomoč do blagostanja.“

Ideja sporazumljenja pridobiva si tudi med narodom že več tál. V Florenci se je osnoval odbor in si stavljal nalogo, sestavljati po vsi Italiji krajevne odbore, ki naj bi med narodom razširjali prepričanje, da cerkev, oziroma rimski papež potrebuje mirú in prostosti. To idejo je zadnji čas gorko zagovarjal nedavno umrlí dr. Giacomo Margotti, večletni vrednik izvrstnega in zelo razširjenega italijanskega katoliškega časnika „Unita Cattolica“. Morda še ni prišel čas mirú in sprave, vendar cerkvi in državi prekoristna ideja poganja vedno močnejše kalí.

O tem vprašanju je prinesla nedavno „Civiltà Cattolica“ jako pomenljiv članek. Najprvo našteje vse različne predloge, ki so se o tem vprašanju pojavili v zadnjem času, in vse ugovore proti predlogom. Konečno navéde štiri glavne točke, na ktere se mora ozirati presojevalec omenjenega vprašanja.

Prva točka je, da papež tirja le svoje, kar mu je italijanska vlada pograbila brez vzroka in pravice. Papež ni storil nikomur krivice, toraj tudi ni njegova dolžnost, iskati sprave in odpuščenja pri italijanski vladi. Dolžni so oni, ki so mu vzeli deželo.

Drugič je to vprašanje v prvi vrsti versko, ker bistvo njegovo je prostost papeža kot poglavarja katoliške cerkve. Politično je to vprašanje le v tej meri, ker svetna oblast varuje in čuva duhovsko prostost.

Tretjič čutijo in spoznajo vsi narodi, ki so v katoliški cerkvi, da mora biti papež v verskem oziru popolnoma neodvisen. Toraj to vprašanje ni le italijansko národno vprašanje, marveč mednarodno, katoliško.

Iz tega moramo četrtrič sklepati, da tega vprašanja ne more rešiti le jedna (italijanska) država, marveč dolžnost je vseh držav, kjer živé katoliški državljani.

Rimsko vprašanje je provzročilo sovraštvo prostozidarjev. Vsled tega tudi ne moremo upati, da je rešitev vprašanja mogoča, dokler imajo ti ljudje, sovražniki cerkve, v rokah moč in oblast. Vendar ne smejo italijanski katoliki zgubiti upanja in poguma. V imenu svoje vere in domovine morajo tirjati, da se končá vprašanje, ki je veri nečast, domovini nevarnost in škoda.

Zmagati mora pravična stvar, treba je le vstrajnega boja. Vresničile se bodo besede Odrešenikove: „Premagal sem svet.“

Govor poslanca V. Pfeiferja

v državnem zboru dné 21. maja 1887.

(Konec.)

Ta zveza bi bila oživljajoč ud med imenovanimi mrtvima obćiloma. Na eni strani bi zboljšali finančne vspehe obeh železnic, ko bi namreč razširili okrožje prometa, na drugi strani bi trajno zvezali Dalmacijo z notranjimi deželami države. (Tako je! na desnici.)

Državnopolitični vzroki nas silijo, da napravimo to zvezo in Dalmacijo ohranimo v okrožji naše državne polovice. To je tembolj potrebno, ker so dogodki l. 1878. provzročili politične in teritorijalne spremembe, ktere moramo porabiti sebi na korist. (Res je! na desnici.)

Zaseli smo, gospóda moja, poprejšnji turški deželi Bosno in Herecegovino, da smo Dalmaciji pridobili prijazno zahrbtje, da povzdignemo izvožnjo in poživimo vse naše národno gospodarstvo.

V teh deželah so vsi elementi vspešnega gozdarstva, kmetijstva, rudarstva itd., ki se bodo razveleli po kulturnih in gospodarskih reformah. Treba je napraviti primerna obćila in popolniti železnice proti Jadranskemu morju, da se pričnó trgovinske zveze z Dalmacijo in odpró ugodno ležeča dalmatinska pristanišća živahni trgovini in prometu. (Prav res! na desnici.)

Po svoji legi ob morskem obrežji, s celo vrsto otokov, mnogoštevilnimi dobro zavarovanimi zalivi

LISTEK.

Najbolj smešen dan v g. nadlogarjevem življenji.

(Dalje.)

Kaj sem hotel sedaj? Moral sem ga sam spremiti na lov. Pa ta dan sem hotel biti malo nagajiv. Vzel sem seboj le svojo pipo in palico. Mislil sem, prišel si na lov, toraj le sam streljaj! Šla sva precej daleč po polji, ker gospod trgovec mi je večrat ponavljal, da mora vsaj enega zajca danes dobiti. Čez tri dni pride k njemu neka znana družina in že naprej jih je povabil na divjačino, ktero bode sam nastrelil.

Že prav, že! mu mirno odgovorim. Postavil Vas bom že na kraj, da bote lahko na dvajset zajcev streljali.

Debelo drevo je stalo blizo gozda, pota pa so se tù križala.

Bilo je to najboljše čakališće za lov v obližji. Kolikorkrat sem jaz tam čepel še pozno zvečer, ali

zgodaj zjutraj, nisem se vračal prazen — vsaj 300 dolgouhov sem v tistih letih samo na tem prostoru postrelil. — A treba se je tudi dobro skriti. Kakor je žival nespametna, ogne se te gotovo že od daleč, ako te zapazi.

Na ta prostor toraj sem postavil gospoda trgovca. Zatrjeva je mu, kako naj pazi, od kod bode najprvo priteklo itd., odšel sem s psom na polje. Pa bil je pravi križ s takim lovcom. Ko se malo nazaj ozrem, vidim, da je debelo drevo za tega loveca le preozko. Na zgornji strani štrli izza drevesa, kakor kak polumesec, ostanek nekega družega dela njegovega telesa. No! gospod trgovec ne bo kaj prida dobil!

Hodim tje po njivi in res spodim kake tri zajce k njemu. Opomnil sem že prej, da so se tù njive dotikale skoraj gozda, spodena žival je hitela memo onega drevesa naravnost v goščavo.

Kakor hitro je pes zavohal divjačino, obstal je, in ko je tudi zajec skočil naprej, ni hitel za njim, držal se je le mene. Če ga je tudi gnalo za divjačino, klic: Hektor! tù sem! bil je dovolj, da se je tiho priplazil k meni nazaj.

Pa čuda! strela ne slišim nobenega. Ozrl bi se nazaj, pa se vendar ne upam. Na glas bi se moral in to celó gospodu trgovcu naravnost v obraz, smijati, ko bi zopet videl, kako je meni dobro znano drevo danes na dveh nasprotnih krajih čudo odebelelo.

Grem naprej, morda kako jerebico, ali kaj enacega spodim, kar zagrmí strel iz puške! Kaj je neki? Skočim na stran, na nekoliko vzvišen prostor, da vidim, s čem ima gospod trgovec opraviti.

Glej ga no! Drví čez polje, kolikor mu to dopušča njegovo telo in v razborji zagledam ne ravno prehitro bežati lesico. Nisem jo pa vedno imel pred očmi. Žival se je proti meni tako spretno skrivala, da sem le malokrat zapazil njena ušesca in hrbet. — Kesal sem se še le zdaj, zakaj nisem vzel seboj puške. Koliko škode napravi lesica pri mladi divjačini! Pa kesanje je prepozno, tudi pes nič ne opravi. Le gospod trgovec drví za njo, kakor bi bil besen, izstreljeno puško drži za cev in kriči: Lesica, halo lesica! gospod nadlogar, lesica! lesica!

Da bi te res lesica vzela, ker tako kričiš! Gotovo nisi še nikoli videl lesice, da za njo hitiš.

in izvrstnimi pristanišči, poklicana je Dalmacija, kakor dobro piše topničarski polkovnik in admiralski svetnik Libert de Paradis v svoji knjižici: „Das Seewesen in Oesterreich-Ungarn“, da vtemelji vdeležbo Avstrije pri mednarodnem prometu in postane zibelka novega pomorstva in ladijodelstva. Naša domača industrija bo dajala potrebna astronomska in mornarska orodja, kovinske dele in tkanine itd., bosanski bogati gozdi pa izvrsten les. (Prav res! na desnici.) Ker drugod vedno bolj primanjkuje lesa za ladije, razvila se bo ob našem obrežju precejšnja, notranjim deželam koristna izvozna trgovina s pripravljenimi trgovskimi ladjami. To bo oživilo obrtno delavnost v pristaniščih, kjer sedaj kraljuje smrtna tišina, in pomnožilo se bo blagostanje v deželah, ki so sedaj najrevnejše v naši državi. (Tako je! na desnici.)

Velike gospodarske, politično-pomorske in trgovinske koristi nas silijo, da ukrenemo odločne naredbe — ne malenkostne — da ne bomo morali trpeti velike neizogibljive škode in vrh tega še prenašati britke sramote, da prepozno prihajamo z mislimi, še bolj pa z dejanji. (Prav res! na desnici.)

Vsled tega se mora cesarjevič Rudolfova železnica podaljšati čez Dolenjsko do črte Karlovec-Reka in zvezati z dalmatinskimi, oziroma turškimi železnicami. Pomoglo bi se s tem cesarjevič Rudolfovi in dalmatinski železnici, ki sedaj ne shajate, da bi donášali dohodke in se splačevali, zagotovila bi se naši državni polovici gospodarska, politična in strateška neodvisnost, Dalmacijo pa bi preti nasvetu nekterih nemško-narodnih kričarjev (Čujte! Čujte! na desnici), ki jo hočejo ločiti od tostranske državne polovice (Prav res! na desnici), stalno zvezali z državo ter utrdili naš politični in gospodarski vpliv v zasedenih deželah (Dobro! Dobro! na desnici), če nečemo zopet prepustiti glavnega dobička drugi državni polovici. (Prav res! na desnici.)

Seveda bo omenjena železnična zveza zahtevala velike žrtve, ki se pa bodo povrnila, ker se bo okrepčala naša trgovina in industrija in oživilo vse naše narodno gospodarstvo.

Visoka zbornica! Lansko leto sem omenil, da se je storil mal pričetek za grajenje dolenjske železnice, ker je konsorcijski trgovinskemu ministru predložil načrt za to železnico kot lokalno, in sicer za alternativni progi Ljubljana - Trebnje - Novomesto - Straža in Ljubljana - Žužemberk - Novomesto, obe s stransko progo z Grosupljega v Kočevje.

Na to je trgovinsko ministerstvo zaukazalo dne 3. oktobra 1886, št. 23.766, revizijo črte, da se določi, ktera obeh variant bi imela prednost z ozirom na lokalne in druge razmere in ktera bi se lažje izvršila. Toraj prvi korak se je storil, da se vresniči železnica Ljubljana-Novomesto s postransko progo od Grosupljega v Kočevje; izdelani so glavni načrti in proračuni stroškov. Ravno tako so tudi končane druge priprave, treba je toraj le še denarnih sredstev, ki pa seveda ne bodo neznatna. V tem oziru je deželni zbor vojvodine Kranjske v zadnjem zasedanju jednoglasno sklenil, da bo iz deželnih dohodkov dovolil primeren donesek za zgradbo dolenjske železnice s tem pogojem, da država in drugi interesentje dajo v ta namen primerne doneske. Naročilo se je deželnemu odboru Kranjskemu, da prične obravnave in zagotovi doneske drugih interesentov.

Častiti bralec, ti boš morda rekel, da se je gospod nadlogar tukaj z družbo malo norčeval, ker ni verjetno, da bi lovec za lesico tek. Meni se je to prav verjetno zdelo. Tako sem tudi čul iz prav zanesljivega vira, da sta šla pred kakimi 25 leti dva mlada loveca na lov v takrat še zelo zaraščene gozde pri Škofji Loki na Gorenjskem. Eden bil je spreten lovec, drugi novinec. Spretnější — naj mu bo ime Karol — reče tovarišu Janezu: Tu le počakaj!

Najbrž tod mimo poteče zajec, ko bi ga ti zgrešil, pride do mene, in mu jaz pošljem en par zrn za kožo. Zgovori in gré streljaj naprej na drugo postajo. Pes res spodí zajca in ga prižene k prvemu lovecu Janezu. Ta še kaj enacega ni doživel.

Zajec in pes sta jo le preurno smukala memo njega. Ta dirndaj spravi tudi loveca iz pravega tira. Še on jo pcedi za njima, glasno kliče: oh zajec, zajec! Karol, oh zajec! Seveda je puško krepko tišal v roki, kakor vojaki, ko jim poveljnik zapoveduje: „In die balanc! Laufschritt!“ Za tovarša Karola bil je to tako komičen prizor, ko jo je ta trojica pihala memo njega, da ni mogel streljati.

Gotovo je toraj, da bo kranjska dežela do skrajnega napela svoje moči in si naložila velike denarne žrtve, akoravno je ubožna, da dobimo vsaj jeden kos železnice. Visoko vlado pa prosim, da odločno in vstrajno podpira delovanje kranjskega deželnega odbora, da bo Dolenjska vendar jedenkrat rešena móre, ki jo tlači, in to je pomanjkanje prometa. (Živahna pohvala na desnici.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. junija.

Notranje dežele.

Prestolonaslednik cesarjevič **Rudolf** pride še to poletje kot poveljnik divizije v Gradec.

Listi poročajo, da bota finančni minister dr. vitez **Dunajevski** in naučni minister dr. plem. **Gautsch** imenovana barona.

Gospodarska zbornica je vsprejela včeraj v drugem in tretjem branji državni proračun in finančno postavo za l. 1887., dalje postavo, da se ustavijo porotne obravnave v Kotaru. Potrdila je konečni račun za l. 1886. Potrdila je brez debate pogodbe z Grško, Belgijo in Dansko, postavi o lokalnih železnicah in ogersko-gališki železnici. Konečno je ministerski predsednik grof Taffe v imenu cesarjevem naznanil, da je državni zbor zaključen.

Vojni minister grof Bylandt-Rheidt je danes prevzel vodstvo vojnega ministerstva. Ko bo končan vojni proračun za leto 1888., pojde zopet na odpust za štiri tedne. Sekcijski načelnik G. M. Wurmb, ki že 13 let vodi vojaške šole, prevzame v jeseni poveljništvo divizije. Tako se poroča z Dunaja.

Na **Dunaji** so včeraj odkrili spomenik glasbinega umetnika Josipa Haydn'a. Prisotni so bili presvitli cesar, prestolonaslednik Rudolf, več nadvojvod, mnogo državnih dostojanstvenikov in zastopnikov mesta Dunaja.

Po noči od sobote na nedeljo so **češki** dijaki razsajali pred stanovanjem dr. Riegra in klicali „pereat“ Riegru, Clamu in Zeithamer-u. — V Pragi je sklical dr. Grégr shod na binkoštni ponedeljek. Navzoči so bili tudi poslanci grof Kaunice, Tuma in Tilšer. Shod je otvoril deželni poslanec Tuma z nagovorom, v katerem je očital češkim državnim poslancem malomarnost. Obsojal je Rieger-ovo politiko in končal svoj govor, da morajo češki poslanci nasprotovati vladi ali pa odložiti svoje mandate. Nato je dr. Grégr poročal o zadnjih dogodkih v državnem zboru in ponavljal že znane besede dr. Riegra. Trdil je, da Čehi niso ničesa dosegli zadnja leta v državnem zboru in so v resnici le drobtine pobirali pod mizo. Vsled tega misli dr. Grégr, da mora svetu naznaniti besede dr. Riegra. Izključili so ga iz kluba, ker ni hotel s svojimi tovariši slepo ubogati grofa Clam-Martinica. Med govorom pride grof Kaunice v dvorano. Dr. Grégr stegne roko proti njemu in zakliče: Glejte, tu pride jeden mojih nesrečnih tovarišev. — Ta nejednost med češkimi zastopniki gotovo ni na korist narodu. Dr. Grégr in tovariši s svojo politiko morejo le škodovati slovaški vzajemnosti.

Zagrebski mestni reklamacijski odsek je sklenil, da ogerski železnični uradniki nimajo volilne pravice, ker so na Hrvatskem le kot zasobni uradniki ogerske države. Kraljevi stol sedmorice je ovrgel sklep mestnega odseka in železničnim uradnikom priznal volilno pravico.

Vnanje države.

Črnogorski knez Nikola prišel je v ponedeljek na Dunaj s kneginjo Mileno. Spremljajo ju tudi princesinji Milica in Anastazija in pre-

stolonaslednik Mirko. Cesarjev pribočnik FML. grof Paar je pozdravil v imenu cesarjevem črnogorsko knežjo družino. Knez in kneginja sta nosila črnogorsko narodno obleko.

Bolgarski regenti so se takoj po prihodu v Sofijo posvetovali z ministri in drugimi osebami. Poročali so o svojem potovanju po deželi. Povsod so bili slovesno sprejeti. Narod želi, da se kmalo skliče veliko sobranje in voli kneza. Sklenili so, da prosijo še jedenkrat evropske države, naj imenujejo kandidata za bolgarski prestol. — „Agence Havas“ poroča, da bolgarska vlada ne namerava nastaviti svojih zastopnikov pri vnanjih državah.

Srbska kraljica Natalija je iz Odese brzojavno sporočila kralju Milanu o slovesnem vsprejemu. Gubernator je priredil banket, kraljica je prišla v narodni noši. V Jalti ostane do 19. julija. — Srbska vlada je izgnala iz dežele vse bolgarske emigrante, ker so preveč občevali z opozicijo. — Ruski poslanik v Belemgradu, Persijani, praznuje te dni dvajsetletnico svojega diplomatskega službovanja. Deset let je že v Srbiji. — Skupščina se snide meseca avgusta. Vlada ji bo predložila finančne načrte, da se dobi novo posojilo in zmanjšajo obresti državnih dolgov. Ker pa se bo opozicija upirala vladnim predlogom in jo bodo podpirali celó naprednjaki, hoče Garašanin zagotoviti si večino. Vsled tega je razveljavil 21 mandatov opozicije in razpisal nove volitve. Volilno gibanje je živo, in vlada z vsemi sredstvi pritiska na volilce. Združena opozicija radikalcev in narodnih liberalcev je sklenila, da se ne vdeleži volitev, ker ji je nemogoče prodreti s svojimi kandidati. Zmernejši radikali, ktere vodita Pero Teodorovič in Raša Milošević, pa bodo priporočili svoje kandidate. Vlada jih ne bo toliko pobijala, ker skoraj v vseh zadevah podpirajo vlado in se le po imenu ločijo od vladne stranke. Teodorovič upa, da bo še več radikalcev zvrabil na svojo stran. Še vedno trdno ne stoji Garašaninovo ministerstvo. Finančno vprašanje napravlja mu mnogo skrbi in mogoče, da v kratkem tudi politično smrt.

Slovansko društvo v **Peterburgu** je razpisalo nagrado 1000 rubljev za najboljšo delo o Macedoniji. Pisatelj mora načrtati zemljepisne in narodopisne razmere sedanje Macedonije in se posebno ozirati na posamezna narečja v deželi. Ako delo ne bo ugajalo, razdelile se bodo nagrade od 700 do 300 rubljev. — Bolgarska naselbina v Peterburgu je praznovala slavnost sv. Cirila in Metoda v stanovanju A. J. Muraneviča. Navzoči so bili: bolgarska častnika Benderov in Grujev, Srb Pašić in general Črnajev. — Tudi na Ruskem se puntajo delavci. V Bahmutu so delavci v premogovih jamah ustavili delo. Okoli 1200 delavcev je razsajalo v okolici. Oropali so pivovarno neke angleške družbe in mnogo vinskih hramov. Delavci so se sprijeli z vnanjimi poslodavci. Trije delavci so umorjeni, 15 jih je težko, mnogo lahko ranjenih; 40 so jih zaprli. — Vsled zadnje postave proti tujcem, mora do 100.000 nemških in čeških zakupnikov v južno-zapadni Rusiji zapustiti zemljišča. — Ruski pravosodni minister je nasvetoval, da se prikrajšajo pravice porotnikom. Načeloma so temu nasvetu pritrdili vsi ministri. Načrt pride pred državni svet.

Francoško ministerstvo je sestavljeno. „Journ. Officiel“ je objavil imena novih ministrov. Rouvier prevzame predsedništvo, finance, pošto in brzojav; Fallières notranje zadeve; Flourens vnanje zadeve; Spuller nauk; Mazeau pravosodje; Ferron vojno; Barbey mornarstvo; Dautresme javna dela in trgovino; Barbe poljedelstvo. Boulanger toraj ni v novem ministerstvu, akoravno je žid Mayer v svojem časniku „Lanterne“ pretil z občno vstajo. Toda Francozi nočejo slišati o diktatorju. Na Boulangerjevo mesto je prišel general Ferron, ki je bil do sedaj poveljnik 13. diviziji pešcev v Chaumontu, pod Gambetto načelnik generalnemu štabu. Ferrona hvalijo kot vrliga vojaka in se bolj strinja z Boulangerjevimi nazori, kakor Saussier, ki je hotel v armadi odstraniti vse

Od samega smeha celó stati ni mogel, sesedel se je na tla in dolgo smijal.

Tako sem tudi jaz rad g. nadlogarju verjel, da je on že prej nekaj enacega doživel, kakor naša takrat še zelo mlada loveca.

Pa vrnimo se k naši dogodbi nazaj! G. nadlogar nadaljuje:

„Lesica morala je spoznati, kdo jo preganja; zato si tudi ni kaj dosti prizadevala mu uteči. Le par korakov bila je pred njim. Moj pes jo je tudi že zagledal, a ko zapazi že enega preganjalca, če tudi samo na dveh nogah, in ker mu tudi jaz nič ne rečem, ostane pri meni. Lesica se je obrnila čez mali jarek na senožeti, tam je bil napravljen mali bazar, rade so se tam zbirale divje race in gosí. Lesica je spretno preskočila mali jarek, pa trebušnemu trgovcu ni šlo tako gladko. Spodtakne se ob rob in telebi kakor je dolg in širok na zemljo. Glejte, včasih je pa vendar dobro, če je človek debel. Nič se ni poškodoval, še naglo je vstal in se zopet spravil v tek.

Kako me je smeh lomil, si lahko mislite. Nabite puško! upijem za njim, nabite, stojte in nabite!

Pa vse zastonj! G. trgovec kot obseden sopiha za lesico, menda meni, da jo bo s svojo lovsko torbo oplazil. Bližata se bazarju. Polagoma je bil vedno globokeje skopan in z bičkom zarašen. Tje jo krene lesica; ker se ji je po malem vdiral, je sem pa tje malo postala, kakor bi premišljevala, kam mora sedaj skočiti. Trgovec si misli: utrujena je že, zdaj jo dosežem. Jaz sem pa mislil, zdaj prideta v močvirje, kaj bode iz tega?

V bazarju plavalo je nekaj divjih rac. Ko zaslíšjo ropot, se vzdigne cela tropa in z glasnim krikom odleti. To loveca nekoliko vzdrami. Vzdigne puško in hoče streliti, a nabita ni bila, toraj race brez skrbi naprej leté. Vzdigne svojo debelo roko, krčevito jo stisne in žuga s pestjó racam in lesici.

Ker je prve zgrešil, hoče vsaj lesico imeti. Najbrž gré v vodo in tam vtone! Res je že prav na močvirnem kraju, prav počasi skače od ene grude na drugo, lovec pa le še dirja za njo. Noge se mu vdirajo že do členkov v blato, a tako blizo je žival, že vzdigne puško da bi jo vsaj po repu oplazil.

(Dalje prih.)

Boulangerjeve naredbe. Fallières je bil že prej enkrat minister notranjih zadev. Desnica ni bila z njim zadovoljna. Flourens je jedini minister iz dosedanjega Gobletovega kabineta in ostane minister vnanjih zadev. Ko je pred kratkimi tedni Schnaebelejeva aféra vznemirjala svet, pokazal je Flourens, da ljubi mir. Spuller, novi naučni minister, rodil se je na Bandenskem; bil je zaupljiv prijatelj Gambetti, v zadnjem času je zmernejši. Mazeau, pravosodni minister, bil je do sedaj vnanjemu svetu malo znan. Barbey, mornarski minister, je senator in izkušen mornar. Barbe, novi poljedelski minister, je radikalec in tovarnar. Novo ministerstvo je nekoliko bližje desnici, kakor prejšnje. V zbornici bo imel Rouvier večino, če ga podpira desnica. Zmerni republikanski časniki hvalijo novo ministerstvo; časniki monarhistov so z njim le primeroma zadovoljni; radikalni in neodvisni časniki pa pišejo proti ministerstvu. Radikalna levica hoče takoj interpelovati ministerstvo glede vnanje politike. — Na pokopališču Pere Lachaise so bili 29. t. m. nemiri. Komunardi so praznovali obletnico, ko je komunala propala. Sprijeli so se s policijo, ki je zaprla pet oseb. — Do nedelje zvečer izkopali so 74 mrtličev iz-pod razvalin pogorele komične opere. V nedeljo opoludne so pokopali 22 mrtličev. Za pogrebom so šli Goblet, senatorji, poslanci in mnogo ljudstva. Goblet in Berthelot sta govorila nagrobna govora.

Poročila o delavskih nemirih v Belgiji so še vedno žalostna. Vstaja se vedno širi, povsod po večjih mestih podpirajo delavce meščani in delavska društva. Vlada zbira povsod vojake, drugače si ne vé pomagati. V Bruslju so prišli na sled zaroti anarhistov, ki so nameravali na mnogih krajih Belgije z dinamičnimi bombami razširjati strah; mesto La Louvière so nameravali popolnoma razrušiti. Policija pa je vjela dva francoska anarhista, pri katerih je našla pisma, in tako zasledila zaroto. V Bruslju so bili binkoštno nedeljo po noči veliki nemiri. Na tisoče socializmov klatilo se je po ulicah. Policija jih je hotla razgnati, pa rogovileži so jo napali s palicami in kamni. Več oseb je bilo ranjenih, policija se je morala umakniti. Prišel je na pomoč še jeden oddelek policije, in z orožjem so razgnali razsajalce. Ranjene so bile tudi žene in otroci, ki so rogovili po ulicah. V Bruslju je bil shod, kjer so se posvetovali o splošni volilni pravici. Z 317 proti 127 glasovom so zavrgli splošno volilno pravico in vsprejeli resolucijo, da morajo dobiti volilno pravico vsi, ki znajo brati in pisati. Deputacija delavcev v Charleroi pojde h kralju, da mu razloži položaj delavcev.

Italijanski minister Depretis je odgovoril na interpelacijo o blokadi v Masavi, da so vsi italijanski zastopniki pri vnanjih državah dobili povelje, naj blokado naznanijo vladam. Turčija je odbila pismeno sporočilo. — Kakor poročajo listi, posvetovali so se 27. maja italijanski ministri o zadnjem papeževem nagovoru. Crispi je ugovarjal, da bi se vlada sporazumela s papežem. — Danes bo uradno imenovan Rampolla kot papežev državni tajnik.

Gladstonejevo glasilo „Daily News“ piše o razmerah med **angleškimi** liberalci in **irskimi** poslanci: Če hoče liberalna stranka prodreti v irskem vprašanju, morajo liberalni prijatelji Gladstonejevi redno in odkritosrečno občeovati s Parnellovimi pristasi. V mnogih zadevah te dve stranki niste jedini. Sedaj skušate doseči skupen namen. Ako ga dosežete, skoraj gotovo ostanete v zvezi. Skupen namen pa ima tudi skupne dolžnosti. Angleški liberalci, ki podpirajo irske zahteve, imajo pravico, da nekoliko nadzorujejo irsko politiko. Vsako napako bodo vladni prijatelji podtikali opoziciji, namreč angleškimi liberalcem. Ako pa irski poslanci mislijo, da jim ne koristi liberalna stranka, in morejo brez nje doseči svoj namen, tudi dobro. Ker pa so v resnici hvaležni Gladstoneju, angleškim in škotskim liberalcem, mora biti med njimi vzajemnost. Ako se snide zbornica po binkoštnih praznikih, sporazumeti se mora opozicija, kako naj se rešijo še daljne točke irske kazenske postave. — V Norvichu je v ponedeljek zborovala zveza liberalnih društev. Vsi navzoči so ostro obsojali irsko kazensko postavo. Na Irskem more biti le tedaj mir, ako dobé Irci svojo zbornico, kjer bodo reševali svoje domače zadeve. Dalje se morajo preosnovati zemljiške postave. Zvečer je bil ljudski shod. John Morley je bil glavni govornik. Obžaloval je, da se je razkrojila liberalna stranka. To je najžalostnejši dogodek v angleški zgodovini sedanjega veka. Liberalci morajo natančno presoditi irsko postavo vrsto in vrsto in preprečiti vse nevarne in škodljive določbe proti Ircem.

Iz **Londona** se poroča, da so vse države razun Rusije odgovorile na turško okrožnico glede bolgarskega vprašanja in obljubile, da se bodo o tem dogovorile.

Izvirni dopisi.

Iz **Škocijana**, 30. maja. Binkoštno nedeljo se je pri nas pričel sveti misijon, ktereга opravljajo č. oo. jezuiti. Ljudstva je vse polno in od vseh strani hitijo ljudje si nabirat duhovnih zakladov. Najmanjšega otroka in sivega starčka vidiš veselega k misijonskim pobožnostim hoditi. Gospodje misijonarji

govorijo tako goreče, da smemo upati, da bode sveti misijon mnogo obilnega sadu rodil. Gospodu župniku smo prav hvaležni, da so nam tako lepe in srečne dneve preskrbeli.

Iz **Strug**, 30. maja. (Errata corrige.) V „Slovenču“ št. 117 je bil dopis iz Strug, v katerem je marsiktera pomota in se vidi, da je poročevalec pisal, kar je iz tretjih ust slišal. „Šnops“ je velikih nesreč kriv, Stružanske nesreče pa nikakor ne, ker do dveh popoldne, ko se je nesreča pripetila, niso delavci družega dobili, kakor vsak eden kozarec jabolčnika in nekoliko kruha. „Likof“ se ne pije pred storjenim delom, ampak še le po dokončanem in ga tudi tukaj še ni bilo, ker je še le pol kozolca stalo — tudi pozneje ni bilo „likofa“, mesto njega pa strašen jok in stok.

Ne mojster, ne drugi delavci niso bili pijani ali od „šnopsa“ brljavi, ker ga pred in med stavljenjem niso dobili. Vzrok nesreče bo preiskava določila.

Stavljenje kozolca se je še le ob 10. uri začelo, procesija prošnjega tedna pa že ob 1/2 6. uri zjutraj in je bilo sv. opravilo končano ob 1/2 8. uri. Ker prošnji ponedeljek ni zapovedan praznik, sme se po končanem sv. opravilu delati in tudi kozolec staviti po znanem: moli in delaj. Pri takem delu je treba več ljudi, in tudi tukaj se jih je kakih 20 naprosilo, da bi pomagali. Bili so večidel mladi fantje, kateri niso bili še nikdar pri takem opravilu.

Prejšnji dan in večer so bili pač pri kozarcih vina preveč veseli, drugi dan je pa Bog pokazal, da za veseljem pride žalost, in ravno ti so bili poškodovani. Menda ti niso bili pri procesiji, da bi se izročili božjemu varstvu. Eden je bil takoj mrtev, drugi jo je dobro dobil v glavo, ktera ga še vedno boli, dva sta si roko zlomila, eden si je nogo poškodoval, dva nekoliko pretresla, štirje, ki so bili tudi zgoraj, ostali so pa popolnoma nepoškodovani. Ker je bilo vseh več kakor 20 zraven, bodi Bogu hvala, da ni več mrtvih in hujše poškodovanih.

Iz tega se vidi, da ni bil tukaj „šnops“ kriv, ktereга se pri nas manj popije, kakor vina, pa tudi vinska pijanost in nezmernost je jako veliko zlo pri slovenskem ljudstvu sploh in posebej še pri mladini na Dolenjskem.

M. P.

Domače novice.

(Presvitli cesar) je podaril občini Česnjice 300 gld. za novo šolo. Pogorelecem v Radni pri Slatini pa 600 gld.

(Obris Vodnikovega spomenika) je na ogled postavljen pri g. Petričiču na glavnem trgu.

(Porotne obravnave) pri Ljubljanski deželni sodnji pričele so se danes ob 9. uri zjutraj. Zatoženih je šest oseb, nad katerimi se bode sodba izrekla, in ti so: Jožef Zala z nik in Boštjan Bukovnik, zaradi hudodelstva uboja; Jožef Klemen, zaradi hudodelstva rop; Ana Grdenc, zaradi hudodelstva umora; Janez Berce, zaradi spolskega posilstva, in Katra Willman, zaradi hudodelstva tatvine.

(Razpisana) je druga učiteljska služba na dvo-razredni šoli v Vinici. Plače 450 gold. in stanovanje; prošnje do 25. junija c. kr. okrajnemu šolskemu svetu v Črnomlju.

(Pogozdovalna komisija za Kras) sešla se je dne 3. maja v Ilirski Bistrici. Isti dan popoldne ogledala si je komisija pogozdovanje hriba „Stražice“. Popoldne bilo je ogledovanje „Osojnice“ pri Šent-Petru. 4. dne maja v jutro prišla je komisija v Gorenje Ležeče ter pregledala nasade Gorenjih in Dolenjih Vrem, ki so v resnici vzorni. Ta dan popoldne dospela je komisija čez Gabrk v Senožeče. Zvečer odpotovala je čez Razdrto v Vipavo. 5. maja zjutraj pregledala je velike nasade nad Vipavo in Vrhpoljem, po katerih sadike čudovito lepo rastejo in to kljub silni burji ter nestrpni vročini. Popoldne 5. maja pregledala je komisija nasade za Starim gradom nad Št. Vidom. 6. maja zjutraj bil je obhod pogozdovanih delov pri Postojni. V Postojni je dokončala komisija svoje delo.

(Občni zbor konjarskega odseka c. kr. kmetijske družbe) bil je ob pišli udeležbi 27. t. m. v Ljubljani. V novi odbor so voljeni gg.: grof Thurn. dr. Rudesch, Wild, Jos. Fr. Seunig, Perdan, Povše, Lenarčič. Novo voljeni odbor si je izbral za predsednika g. grofa Thurna in za njegovega namestnika g. dr. Rudescha. Želimo, da stopi novi odbor

v tesnejšo zvezo z živinorejci po deželi, katerih napredno delovanje ima podpirati.

(Nove odbore) so si volile podružnice c. kr. kmetijske družbe na Krškem, v Ribnici in v Vipavi. Krška podružnica izvolila si je za prvomestnika gosp. dekana dr. Jurija Strbenca, za prvomestnikovega namestnika g. vikarja Ivana Knavsa, za tajnika gosp. vodjo Iv. Lapajneto in za odbornike gg. L. Abrama, F. Medica, A. Račiča, J. Tanciga in Š. Zadnika. — Ribniška podružnica izvolila si je za prvomestnika g. dekana in kanonika Martina Škubica, za prvosednikovega namestnika g. Josipa Kluna, trgovca in posestnika v Ribnici, in za odbornike gg.: Fr. Andoljška, Janeza Zobca, Simona Pakiža, Ignacija Mrharja, And. Podboja in Jan. Rusa. — Vipavska podružnica izvolila je za prvomestnika gosp. dekana Matijo Erjavca, za prvomestnikovega namestnika g. grofa Lanthierija, za tajnika g. župnika Ivana Škvarčo in za odbornike gospode: Filipa Vrtovca, Mateja Lavrenčiča, Franca Kavčiča, Lud. Sorreta in And. Dittricha. („Kmet.“)

(V Šempetru) se je danes odprla s pošto združena brzojavna postaja.

(Spremembe v tržaško-koperski škofiji.) Č. g. Jernej Vitežič imenovan je župnikom v Lindar-u, č. g. Karol Miklavčič, duhovni pomočnik pri starem sv. Antonu v Trstu, postal je župnik v Žminju.

(Posnemanja vredno.) O pijančevanju je danes premnogo tožb. Žalibog, da so resnične, naj bi tako ne bile! Kriva temu je dandanašnja razbrzdana poželjivost, kateri se mora po vsaki ceni streči, naj tudi gospodarstvo gine ter se čedalje bolj zadolžuje; ali naj tudi telesno zdravje in nramnost škodo trpi. Vse to izvira iz brezverne dōbe, ker res bolj in bolj gine vera in toraj zatajevanje, toraj življenje po veri. Drugi vzrok je liberalna dōba, ki išče le časnega dobička, peha se le za denar; od tod prosta obrtnija. Vse hoče krčmar in gostilničar biti. Zakaj bi tudi ne? Lahkotno se živi, nekaj zraven zasluži in marsikaj boljšega vživa. Vstreženo je toraj na vse strani. Zarad tega so rastle krčme po liberalnem postavodajalstvu kot gobe po dežji. Prilika stori tatova, pravi prislovica; res, naj gré človek komaj uro daleč memo deset krčem, ni čudo, če se pri tej ali drugi spodtakne. V deseto stopiti že zasluži, ker se je devetkrat tako možato premagoval! — To so že sicer marsikje spregledali, a zboljšali niso ničesar, ker po spoznanji niso ravnali. — Amerikanci pa so tudi v tej reči, kakor v marsikteri drugi, odločniši. Tako so v Masahusetu (v severni Ameriki) sprejeli nasvetovan predlog, da se smé na 500 prebivalcev le eno dovoljenje za krčmarsko obrt podeliti. Potem takem bi v Ljubljani ne smelo več biti, kakor 54 krčem — no, to bi bilo saj nekoliko primerno! Vemo za male župnije po Kranjskem, ki so imele v stari dōbi po 800 do 1000 duš, pa le eno, k večemu dve krčmi; sedaj v novi liberalni dōbi imajo še zmirom toliko duš, ali kakih 20 do 30 več, a krčem pa po 8, 10 in tudi več. Posnemajmo Amerikance in kolikor toliko bode boljše. Kdor prepreči priliko za greh, prepreči večinoma tudi greh.

Razne reči.

— Angleška kraljica Viktorija praznuje to leto petdesetletnico svojega vladarstva. Prebivalci mesta Melburna darovali bodo kraljici krono z avstralskimi dijamanti. Častniki vojnega brodovja ji bodo poklonili dva brodiča od srebra. Jeden brodič predstavlja ladijo „Britania“, ko je bila izpuščena v morje leta 1837. pri nastopu kraljice Viktorije; drugi predstavlja oklopnico „Victoria“, ki je bila nedavno dogotovljena.

— Lahki način, mnogo opic nastreliti, poznajo nekje v Afriki. Od tam prišli lovec je pripovedoval, kako je gorile streljal. Vsakdo vé, rekel je, da opica posnéma vse, kar vidi. Na-to sem jaz stavil svojo umetnost, gorile (najhudobnejša in za človeka najnevarnejša opica) končavati. Ker sem opazil, da se je kak gorila na veji zibal, sem samokres brez svinčenke na prsi si nastavil, vstrelil ter se zvrnil — se vé, da kmalo vstal in odšel. Pa pustil sem tam drug samokres s svinčenko nabit. Opica pride kmalo za menoj; si ogleda nevarno igračo, nastavi na svoja prsa in vstrelji. Zvrne se pač, kakor jaz, a ne vstane pa ne, kakor jaz. Tako sem pokončal mnogo nevarnih opic. — Se vé, da je ta lovčeva; če tudi afrikanska.

— Četrtn milijona svinčnikov potrebujejo v Ameriki vsak dan po preračunjenji nekega številoslovca.

Pariz, 1. junija. O priliki vojaške svečanosti zbralo se je pred opero več tisoč ljudi in so klicali: „vive Boulanger!“ Policija je vzdržala red. Okoli dvesto ljudi šlo je v Elysée, da tirjajo zopet Boulangerja kot vojnega ministra; policija jih je razpodila. Okoli polu ene ure je bilo vse mirno.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.